

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Jędrzychowice

1. Nazwa

SPICHLERZ PAŁACOWY

2. Czas powstania

1880 r.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

**Jędrzychowice 8e
67-407 Szlichtyngowa**

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

Wpis do rejestru zabytków pod nr 1441/A z dnia 09.08.1993 r.

Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Jędrzychowice, Kowalewo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30 grudnia 1999 r., poz. 269).

Widok na elewację południową.

Historia.

Pierwsze wzmianki o Jędrzychowicach pochodzą z 1307 roku, kiedy to książę Henryk głogowski nadał wieś klasztorowi klarysek w Głogowie. W 1566 roku wieś *Henrzechowicze* była własnością Mateusza Radlica, a trzydzieści jeden lat później przeszła w ręce Stanisława Wilkowskiego, który zbudował tutaj renesansowy dwór. Na jego miejscu w roku 1726, staraniem Stanisława Mielęckiego, ówczesnego właściciela majątku stanął obecny pałac barokowy. Wtedy także powstał park krajobrazowy. Na przełomie wieku XIX i XX majątek przeszedł na własność Karola Gilka-Bötzow, z którego inicjatywy rozbudowano pałac w latach 1909-1910, dostawiając do barokowego korpusu skrzydło z reprezentacyjną salą balową oraz z dwiema cylindrycznymi wieżami. W 1. ćw. XX wieku dobra przeszły w posiadanie hrabiowskiej rodziny von Schlichting, której przodkowie założyli pobliską Szlichtyngowę. Obiekt powstał w roku 1880. Autor projektu i wykonawca nie są znani. Obecnie budynek należy do POHZ w Osowej Sieni.

Opis.

Obiekt należy do ciągu budynków ograniczających podwórze gospodarczo folwarczne od północy. Leży na wschód od oficyny, ob. magazynu (4), wschodnią ścianą graniczy ze stodołą (6). Ściany budynku wzniesione z cegły ceramicznej, wiązanie cegieł w murze krzyżowe, tynkowane, bielone wapnem, cokół ceglany, wysunięty. Strop w piwnicy ceglany, na pierwszej i drugiej kondygnacji drewniany, oparty na drewnianych podciągach, podtrzymywanych przez drewniane słupy. Więźba dachowa o konstrukcji krokwiowo-płatwiowej. Dwuspadowy dach kryty papą. Budynek wzniesiony na planie nieforemnego sześcioboku. Spichlerz jest budynkiem dwukondygnacyjnym, podpiwniczonym, nieposiadającym poddasza. Posiada dach dwuspadowy w części południowej, przechodzący w dach jednospadowy w części północnej. Wszystkie elewacje posiadają wysunięty cokół, pionowy podział ścian lizenami, poziomy gzymsem kordonowym i koronującym. Okna posiadają ceglane podokienniki zewnętrzne i nadproża oparte o łęku odcinkowym. Elewacja południowa mieści drzwi i okna do piwnicy, drzwi i okna na I kondygnacji oraz drzwi i okna na II kondygnacji. Drzwi na pierwszej kondygnacji umieszczone są we wnęcie zaakcentowanej Łękiem odcinkowym na linii lica ściany. Nad drzwiami na II kondygnacji znajduje się okrągła lukarna. Ścianę wieńczy koronujący gzyms schodkowy. Na narożach budynku ustawione są sterczyny. Pozostałe elewacje mieszczą okna na I i II kondygnacji, przy czym do części wschodniej kondygnacji dostawiona jest stodoła (6).

Wartości.

Spichlerz prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem zabudowy folwarcznej z przełomu XIX i XX wieku. Budynek jest integralną częścią założenia.

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w dobrym stanie, w historycznej bryle, kubaturze, wraz z kształtem dachu. Zachowana historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Budynek z zachowaniem krycia z papy, na bieżąco użytkowany, w dobrym stanie technicznym. Przeprowadzone remonty nie wpłynęły na zachowane wartości budynku.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Obiekt zlokalizowany jest na terenie wpisanym do rejestru zabytków województwa lubuskiego prawomocną decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W związku z powyższym, wszelkie prace w obrębie budynku należy prowadzić w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Wobec powyższego formułuje się następujące postulaty konserwatorskie: bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystyki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji budynku. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków